

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 565. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm02-shoot-idm139964405195136/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind

havde en Kres af 10 Studenter (deriblandt J. L. Heiberg) dannet en Forening, som efter et berømt Undervisningssted i Oldtidens Grækenland fik Navn Lycæum, og som havde det Formaal at holde Disputerøvelser paa Latin. Man holdt Møde hver Onsdag Aften (Linje 39) i Vinterhalvaaret, siden 1828 regelmæssigt paa Borchs Kollegium i St. Kannikestræde; hvert Medlem skulde efter Tur fremsætte mindst 2 Sætninger („Thases“) til Diskussion og to andre Medlemmer beskikkedes til Opponenten; alle Forhandlinger førtes paa Latin. Blandt Medlemmerne var der Teologer, Jurister, Medicinere, Filologer og Matematikere; P.M. synes ikke selv at have været Medlem, men han nærede vistnok heller ikke nogen som helst Art af videnskabelig Ærgerrighed.

Side 65 Linje 1—2: *vor Exercering*, | *Thi som Student du veed man er Soldat* som et Led i Fædrelandets og Københavns Forsvar var der i Begyndelsen af Aarhundreder (foranlediget ved Slaget paa Rheden) blevet dannet et Studenterkorps, der fra 1808 fik Navnet „Kongens Livcorps“; 1812 blev det paalagt enhver Student ved Universitetet at indtræde i det, men det betragtedes, siger Orla Lehmann, der blev Student 1827, i sine Erindringer (Efterladte Skrift. I 51), „som et tomt Spillægteri, bestemt til at tilfredsstille visse ophøjede Forkjærligheder og visse smaa Vorfængeligheder [sml. ogsaa J. L. Heiberg 1826 („Recensenten og Dyret“): „Trop... Jeg veed ogsaa lidt Mere om Tingene, end disse nymodens Studenterlukkere, som blive saa vindige af at gjøre Exercise“] — paa dets militære Brugbarhed for Fædrelandets Forsvar troede Ingen“. Det holdt sidste Gang Exercits 1848, men paa Papiret eksisterede det indtil 1864. [„Akademisk Skytteforening“ stiftedes i Halvfjerdserne.]

Side 65 Linje 16: *Volden* i København var indtil ind i Halvfjerdserne omgivet af Volde (deres Belliggenhed angives ved de nuværende Boulevarder: Øster-, Nørre- og Vester-Boulevard). Voldene var beplantede med Træer [sml. Oehlenschläger 1808 („Sct. Hansaftenspil“): „Det er i Dag et deligt Vær, | Vinden vifter i Voldens Træer“], og de skyggefule Alleer var yndede Spadsere-gange [sml. Poul Møller 1819 („Aprilsveie“): „Grøn er Vaarens Hæk, | Kaaben kastes væk, | Jomfruer sig alt paa Volden sole“]. [Sml. ogsaa H. V. Kaalunds Digt (fra 1877): „Da de rev Voldene ned“.]

Side 65 Linje 22: *ned til Sundets Kys* : ud til Toldboden, hvorfra den almindelige Københavner dengang ned Synet af Søen; ti Langelinje var kun tilgængelig for dem, der havde „Tegn“ (Plenge, anf. Skrift, Side 33).

Side 65 Linje 38: *Skriverbordet* nu kan: Skrivebord. Former som Skriverbord, Skrivertøj, Skrivertavle var endnu paa P.M.'s Tid de almindelige i Skriftsproget (P.M. bruger dem stadig); sml. Heiberg 1736 („Den Stundesløse“): „Hun er Skriver-Tavlen, og jeg er hendes indtil Døden under-danige Grifvel“; Oehlenschläger 1816 („Fiskeren“): „Lad strax en Slave | ... hente | Den sorte Hølsbetrunkne Foliaat | ... Som ligger inde paa mit Skriver-bord“; J. L. Heiberg 1826 („Recensenten og Dyret“): „De stumle om Bordet. En vælter det, saa Skuffen falder ned med Æsken og Trop's Papirer og Skri-vertøj“; Oehlenschläger 1827 („Væringerne i Miklagsard“): „Hun staar op fra et lille Skriverbord, og læser af et Stykke Pergament“; Hertz 1855 („Den Yngste“): „Skal jeg da ikke | Først stille Jeres Bøger og Papirer | Og Skrivetølet hen?“

Side 66 Linje 1: *som paa Børsen veier* : gælder noget, betyder noget, har Indflydelse.

Side 66 Linje 4: *paa Prent* paa Tryk.

Side 66 Linje 14: *superfint* „overordentlig fin“ (super (latin) „saare, i høj Grad“).

Side 66 Linje 17: *Epistelen* (latin) „Brevet“.

Side 66 Linje 20: *bon jour* (fransk) „god Dag“. Den alm. Tid for Aften-selskaber i Trediverne var Kl. 6—6¹/₂, præcis Kl. 9 gik man til Bords, og henad Kl. 12 brød man op og gik hver til sit (Plenge, anf. Skrift, Side 86—88). Det ses af Side 69 Linje 9—10, at Adam kommer for sent.